

2020 ŐSZ
XXVI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

költészeti folyóirat

■ A CENTRUMBAN GÉCZI JÁNOS

GÉCZI JÁNOS: Plinius rózsája
(Tizenkét freskótöredék)

■ Egy alföldi bűvár a mediterráneumban –
SIRBIK ATTILA beszélgetése a szerzővel

■ ÁFRA JÁNOS: A városi propaganda archeológiája –
A roncsolt plakátok Géczi életművében

■ JUHÁSZ ATTILA: Mondvateremtő
URBÁN ANDREA: Flórák és faunák fénytörésben –
„munka a boltív alatt”

■ REMÉNYI JÓZSEF TAMÁS: Géczi-mozaik

■ ARATÓ LÁSZLÓ: Két verssziget
KULIN BORBÁLA: Átnézni a kődarabon
KOCZISZKY ÉVA: Sziget-monológok

■ SZARVAS MELINDA: Géczi János műveinek ökológiája

S
U
S
S
A
V
R
P

Tartalom

CENTRUM – GÉCZI JÁNOS

GÉCZI JÁNOS: Plinius rózsája	7
Egy alföldi bűvár a mediterráneumban – a költővel SIRBIK ATTILA beszélget	12
GÉCZI JÁNOS: Amelyen nem megy át; Acélkék fecske; Nyom; Nem elég	19
ÁFRA JÁNOS: A városi propaganda archeológiája (tanulmány)	21
JUHÁSZ ATTILA: Mondvateremtő (esszé)	38
URBÁN ANDREA: Flórák és faunák fénytörésben (tanulmány)	57
REMÉNYI JÓZSEF TAMÁS: Géczi-mozaik (miniesszé)	68
ARATÓ LÁSZLÓ: Két verssziget (tanulmány)	71
KULIN BORBÁLA: Átnézni a kődarabon (miniesszé)	86
KOCZISZKY ÉVA: Sziget-monológok (tanulmány)	88
SZARVAS MELINDA: Apróságok (tanulmány)	95

URBÁN ANDREA

Flórák és faunák fénytörésben – „munka a boltív alatt”

CONDOLATOK GÉCZI JÁNOS KÖLTÉSZETÉHEZ

A találkozás Géczi János művészetével *Sziget – este hét és hét tíz között* című, 2018-as verseskötete elolvasásakor történt, azzal indult a retrospektív utazás, a kávéházban, rükkverben. Mindig felmerül a kérdés még ismeretlen alkotói életművek kapcsán: honnan érdemes elindulni? Mely kötettel célszerű kezdeni és folytatni? Nincs abszolút igazság e tekintetben – a kapott ajánlás(oka)t megfogadva, vagy éppen az(oka)t elvetve, végső soron a befogadó dönt, amikor kézbe vesz egy kötetet, és olvasni kezdi. Géczi János költészetének felfedezése nem indulhat ballépéssel, egyedül akkor, ha nincs meg az első mozzanat, a fellapozás gesztusa.

Első verseskötete 1983-ban jelent meg *Léghajó és nehezeke* címen. Rendszeresen publikál (egyéb munkák mellett) költeményeket folyóiratokban és online platformokon, számos verseskötet szerzője, több versválogatása, versgyűjteménye került közlésre – a felsorolás is jelentős hosszúságú listát eredményezne. Legutóbbi verseskötete, a *Szűz a gyermekkel, Szent Annával és egy számmal* 2020-ban jelent meg. Az elmúlt harminchét év költészeti produktumát e rövid tanulmányban lehetetlen mélységeiben feltárni, így az életmű, azon belül a költészet érvényes sajátosságait kívánom megragadni, követve a részletek fókuszálására, az asszociatív perspektívaváltásra, a pillanatok rögzítésére építő, Géczi-versekre jellemző technika példáját.

Origóként tekintek a Géczi-költészettel való első találkozás darabjára, a *Szigetre*. A kötet párbeszéd jellege nem csupán a versek szintjén érvényesül, azok a korábbi *versszigetekkel*, az életmű megelőző darabjaival is diskurzust folytatnak. A legutóbbi művek kapcsolódnak a korábbi tendenciákhoz, a szöveg univerzum folytatói. Szinte visszhangozzák a régebbi sorokat, együtt léteznek velük. A dinamikus összhang, az egymásba áramlás, ami a versek közt fennáll (az első megjelenéstől egészen a legutóbb közölt szövegig), az évtizedes távlatú elmozdulások, változások nyomait is összerendezi, a költészetet egységben tartja. A versek visszatérő motívumok és témák, nyelvi és filozófiai kérdések, formai és szerkezeti sajátosságok egyediesített színrevitelét jelentik. Mindez azt mutatja, hogy bár a versek és verseskötetek önálló entitásként is egységet képviselnek, egymásutániságuk nem egyszerűen láncolat, fejlődéstörténet, vagy folyamatára. A más-más minőségben feltűnő sémák hálózatos alkottak, szövegmátrixot építenek. Van tehát egyfajta mintázata, detektálható jelegyüttése a mindenkor Géczi-versnek. Hozzátehet ehhez forrásanyagának megtartása, így az irodalmi előzmények, az antikvitás és a kereszténység kimeríthetetlen területei, valamint a kezdetektől szervesülő színek, virágok,